

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(رضا فان بابایی)

نمودار میله‌ای برای مقایسه تعداد یا سهم‌ها دقیق است. حتی اگر هدف «سهم از کل» باشد، وقتی دسته‌ها زیاد شوند: مقایسه راحت می‌شود و چشم انسان بهتر اختلاف طول میله‌ها را می‌فهمد. نکته: نمودار دایره‌ای فقط وقتی خوب است که تعداد دسته‌ها کم باشد و اگر دسته‌ها زیاد شود زاویه‌ها خیلی ریز می‌شوند و مقایسه سخت می‌شود. (نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

۲- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

تعداد مانتوهای ۱ یا ۲ یا ۳ زدگی دارند. فراوانی میله اول + فراوانی میله دوم + فراوانی میله سوم = $20 + 15 + 5 + 5 + 5 + 5 = 50$. جمع فراوانی همه میله‌ها = تعداد کل مانتوها $= 50$. درصد خواسته شده $= \frac{f}{N} \times 100 = \frac{40}{50} \times 100 = 80\%$. (نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

۳- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

۶۰ درجه یعنی $\frac{60}{360}$ یعنی یک ششم کل مراجعان برابر ۳۰ هزار نفر هست بنابراین کل مراجعان برابر است با هزار نفر $30 \times 6 = 180$. $50 + 45 + 30 + 25 + x + 12 = 180 \Rightarrow 162 + x = 180 \Rightarrow x = 18$. $\Rightarrow \frac{18}{180} \times 100 = 10\%$. (نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۴- گزینه «۲»

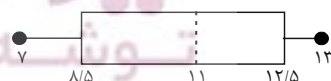
(علی حسینی نوه)

با توجه به نمودار نقطه‌ای ارائه شده، داده‌ها را از کوچک به بزرگ می‌نویسیم و چارک‌ها را مشخص می‌کنیم:

$$7, 8, 8, 9, 10, 10, 11, 11, 11, 12, 13, 13, 13$$

$$Q_1 = \frac{8+9}{2} = 8.5 \quad Q_2 = \frac{12+13}{2} = 12.5$$

در مرحله دوم نمودار جعبه‌ای مدنظر را رسم می‌کنیم:

در مرحله آخر نسبت دامنه میان چارکی به طول سیل سمت راست را محاسبه می‌کنیم، پس:

$$\frac{Q_3 - Q_1}{\max - Q_3} = \frac{12.5 - 8.5}{13 - 12.5} = \frac{4}{0.5} = 8$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۵- گزینه «۳»

(رضا فان بابایی)

در نمودار جعبه‌ای، متغیر سوم باید عددی و قابل اندازه‌گیری باشد. اماکد ملی یک شناسه است نه مقدار قابل سنجش. (نمودارهای یک متغیره، مشابه تمرین ۱، صفحه ۱۱۲، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۶- گزینه «۱»

(متین فشنوری)

نمودار جعبه‌ای شامل ۳ متغیر است، پس زاویه شعاع‌ها در راداری برابر $\frac{360}{3} = 120^\circ$ می‌باشد.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

۷- گزینه «۲»

(سعید رازورز)

n = تعداد متغیرهای اولیه، $n+1$ = تعداد متغیرهای جدید

$\frac{360}{n}$ = زاویه بین دو شعاع متوالی، $\frac{360}{n+1}$ = زاویه بین دو شعاع متوالی جدید

$$\frac{360}{n} - \frac{360}{n+1} = 30 \Rightarrow \frac{360(n+1)}{n(n+1)} - \frac{360(n)}{n(n+1)} = \frac{30(n)(n+1)}{n(n+1)}$$

$$360n + 360 - 360n = 30(n)(n+1) \Rightarrow 30n^2 + 30n - 360 = 0$$

$$\xrightarrow{+30} n^2 + n - 12 = 0 \Rightarrow (n-3)(n+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n=3 \\ n=-4 \end{cases}$$

تعداد متغیرها نمی‌تواند منفی باشد پس $n=3$ (تعداد متغیرهای اولیه برابر ۳ بوده است)

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۸- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

$$\frac{3}{4}(2x+y) = \frac{3}{5}(3x+2) \xrightarrow{\times \frac{20}{3}} 10x+5y = 12x+8$$

$$\Rightarrow 5y = 2x+8 \quad (1)$$

$$\frac{4}{5}(2y+3) = 12 \xrightarrow{\times \frac{5}{4}} 2y+3 = 15 \Rightarrow 2y = 12 \Rightarrow y = 6 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1) (2)} 5 \times 6 = 2x+8 \Rightarrow 2x = 22 \Rightarrow x = 11$$

$$\begin{cases} \max(A) = 2x+y = 28 \\ \max(B) = 3x+2 = 35 \\ \max(C) = 2y+3 = 15 \end{cases} \Rightarrow \max B > \max A > \max C$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۹- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

با توجه به نمودار جعبه‌ای نتیجه می‌گیریم که $\max$ امتیاز تیم A از امتیاز بیش از ۵۰ درصد تیم B بیشتر است پس گزینه «۳» نادرست است و بقیه جملات با توجه به ویژگی نمودار جعبه‌ای و مقایسه دو نمودار داده شده درست است.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۱۰- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$5 + x + 2y + x + y = 27 \Rightarrow 2x + 3y = 22$$

$$\left. \begin{aligned} Q_1 \text{ چارک اول} &= x+5 \\ Q_2 \text{ چارک دوم} &= x+2y+x+5 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x+5+x+2y+x+5 = 2x+2y+10 = 23$$

$$\begin{cases} 2x+3y = 22 \\ 2x+2y = 13 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6x+9y = 66 \\ 6x+4y = 39 \end{cases}$$

$$5y = 20 \Rightarrow y = 4$$

$$\Rightarrow x = 5$$

$$\text{میان} = Q_2 = 5 + x + 2y = 5 + 5 + 8 = 18$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۲»

(علی صیدانلو)

تشریح ابیات:

بیت ج) بینی (می‌بینی) مصراع اول و بینی (عضو بویایی) مصراع دوم جناس همسان دارند.

بیت الف) تشبیه من به یعقوب و اضافه تشبیهی «تیر حزن».

بیت ب) تلمیح به دو داستان ضحاک و سامری.

بیت د) دست مجاز از قدرت.

بیت ه) سخن گفتن راست، تلخ است حس آمیزی دارد.

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۴»

(علی صیدانلو)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱» شاعر برای باران و بنفشه شخصیت قائل است (تشخیص) و دلیل خم بودن گردن بنفشه را منت گذاشتن باران می‌داند (حسن تعلیل).

گزینه «۲» شهر مجاز از مردم آن. تیغ و سپر تضاد دارد.

گزینه «۳» گلیم (نوعی زیرانداز) مصراع اول و گلیم (گل هستیم) در مصراع دوم جناس تام دارند. تلمیح به اینکه همگی می‌میریم و فانی هستیم (کل نفس ذائقة الموت)

گزینه «۴» طوطی، سخن، شکر، تناسب دارند. جناس همسان در بیت وجود ندارد.

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۲»

(مهمد نورانی)

در این بیت واژه‌های «آهنگ» هر دو در یک معنا (قصد) به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» چنگ: ابزار موسیقی / چنگ: مجاز از دست و اختیار

گزینه «۳» شیرین: نام شخصیت داستانی / شیرین: عزیز

گزینه «۴» شانه: ابزار آرایش مو / شانه: کتف و دوش

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت این گزینه، هیچ نوع جناسی وجود ندارد.

جناس در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: خار، مار

گزینه «۳»: دین، کین

گزینه «۴»: ملک، فلک - ملال، ملال

(هناس و انواع آن، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۵- گزینه «۲»

(سعید پمفری)

نای: جناس همسان (۱- نای - ۲- نام قلعه‌ای) / نای، جای: جناس ناهمسان اختلافی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس ناهمسان: اصل، وصل

گزینه «۳»: جناس همسان: بر (۱- حرف اضافه ۲- نزد ۳- ببر)

گزینه «۴»: واژه‌آرایی: شد، به سان، بود / روی، موی: جناس ناهمسان اختلافی

(هناس و انواع آن، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۶- گزینه «۱»

(مبین مممری‌ترکمه)

گزینه «۱»: در این گزینه، کلمات «شام» با یکدیگر جناس همسان یا تام دارند. شام اول به معنی «وعده غذایی شبانه» است و شام دوم در معنی «نام منطقه‌ای» است. جناس ناهمسان در این بیت وجود ندارد.

گزینه «۲»: در این گزینه کلمات «مهر» با یکدیگر جناس ناهمسان حرکتی دارد.

مهر در مصراع اول در تلفظ «مهر» یعنی محبت است و مهر در مصراع دوم در تلفظ «مهر» است.

گزینه «۳»: در این گزینه کلمات «حرم، حریم» جناس ناهمسان افزایشی دارند،

گزینه «۴»: در این گزینه کلمات «ماه، ماه» با یکدیگر جناس ناهمسان افزایشی دارند.

(هناس و انواع آن، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۷- گزینه «۱»

(سعید پمفری)

تفطیم سایر مصراع‌ها:

گزینه «۲»: بی وفا / لا ک من اف / تا دآم از / پا چ را

گزینه «۳»: ز هس تی / م رن دی / شی را را / ه نیست

گزینه «۴»: ب یا تا قد / ر یک دی گر / ب دا نیم

(موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۱»

(مبین مممری‌ترکمه)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌های قافیه: جام، نام / الگوی حروف قافیه: مصوت بلند + صامت

گزینه «۲»: واژه‌های قافیه: بلند، برکنند / الگوی حروف قافیه: مصوت کوتاه + صامت + صامت

گزینه «۳»: واژه‌های قافیه: اردیبهشت، خشت / الگوی حروف قافیه: مصوت کوتاه + صامت + صامت

گزینه «۴»: واژه‌های قافیه: گبر، ببر / الگوی حروف قافیه: مصوت کوتاه + صامت + صامت

(قافیه، ترکیبی)

۱۹- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

مفهوم بیت گزینه «۲»: وفاداری عاشق نسبت به معشوق است.

(مفهومی، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۳»

(مهمدعلی دولت‌نواهی)

در بیت این گزینه، سعدی معتقد است تمام شادی‌های این دنیا با غم همراه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم مشترک سایر ابیات:

همه ابیات بر سرزنش دنیا و بدعهدی و ناپایداری آن تاکید دارند.

(مفهومی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱) - آشنا

۲۱- گزینه «۲»

پیام نهایی این حکایت، نکوهش عیبجویی از دیگران است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حذف فعل به قرینه لفظی: «یاد دارم که در ایام طفولیت متعبد بودمی و شب‌خیز و مولع زهد و پرهیز [بودمی]». / واژگان عربی: ایام، طفولیت، متعبد، مولع، رحمه الله علیه، مصحف و...
گزینه «۳»: تشبیه: چنان خواب غفلت برده که گویی /...: «سر بر داشتن» کنایه از بیدار شدن / «در پوستین کسی افتادن»: کنایه
گزینه «۴»: «پدر را گفتم»: به پدر گفتم

(ترکیبی)

۲۲- گزینه «۱»

جناس ناهمسان ← سر، در / جناس همسان ← «تنگ» اول به معنی بار و «تنگ» دوم، به معنی کوچک است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فاقد جناس همسان و ناهمسان است. هر دو «طومار» به یک معنی به کار رفته‌اند و آرایه واژه‌آرایی ایجاد کرده‌اند. طومار به معنی نامه بلند است.
گزینه «۳»: فاقد جناس همسان و ناهمسان است. هر دو «چنگ» به معنی ساز موسیقی به کار رفته است.
گزینه «۴»: جناس ناهمسان ← ما، را

(بناس و انواع آن، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۳- گزینه «۱»

در همه ابیات «جناس» وجود دارد.

تشریح ابیات:

بیت الف: «ما» و «شما»

بیت ب: «است و دست»

بیت ج: «هوی و روی» جناس ناقص اختلافی (ت در رویت ضمیر پیوسته است)
بیت د: بار اولی به معنای «اسباب» و بار دومی به معنای «جازه ورود به درگاه»: «جناس تام».

(بناس و انواع آن، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۱»

بیت الف: تحویل، احوال

بیت ب: طلعت، طلوع، طالع

(بناس و انواع آن، صفحه ۹۹)

۲۵- گزینه «۱»

بیت «ه»: دل داشتن باغ استعاره است. / بیت «د»: واژه‌های تار (یک رشته مو) و تار (تاریک) جناس تام دارند. / بیت «ب»: تلمیح به داستان حضرت سلیمان / بیت «ج»: تضاد: بیگانه و آشنا / بیت «الف»: تشبیه خاک به قفس.

(بناس و انواع آن، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

گاه دو واژه که هم ریشه هستند، تنها در یک حرف با هم اختلاف دارند که در این حالت هم جناس دارند هم اشتقاق. در بیت گزینه «۳» نیز، دو واژه منظر و نظر با یک دیگر هم جناس دارند هم اشتقاق. / «است و دست» جناس ناقص اختلافی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: امل و عمل جناس اختلافی دارند.

گزینه «۲»: ناجنس و جناس، با یکدیگر اشتقاق دارند.

گزینه «۴»: فضلا و فضول اشتقاق دارند.

(بناس و انواع آن، صفحه ۹۹)

۲۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تقسیم گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»:

فُو	می	چُ	ذَر	یا	کَف	زُ	نان
-	-	U	-	-	-	U	-
چُن	مُو	ج	ها	سَج	دِ	کُ	نان
-	-	U	-	-	U	U	-

گزینه «۲»:

جان	را	آ	زو	خا	لی	مَ	کُن
-	-	U	-	-	-	U	-
تا	بر	ذ	هَد	اَع	ما	لِ	ها
-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۴»:

ای	سا	ر	بان	با	قا	فِ	لِ
-	-	U	-	-	-	U	U
مگ	ذَر	مَ	رو	زین	مَر	حَ	لِ
-	-	U	-	-	-	U	U

تکته: هجای پایانی مصراع همیشه بلند است.

(موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

شکل خوانش صحیح مصراع به این صورت است: «چش / م / مز / گرا / ی / دوش / نا / سو / دست» بنابراین نشانه‌های هجایی صورت سؤال هم‌خوانی دارد.

(موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

قافیه: ماست، کاست / حروف مشترک: است (مصوت + صامت + صامت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ردیف: است / قافیه: جا، بالا (قاعده ۱)

گزینه «۲»: ردیف: ست (است) از همه خلق / قافیه: ما، جدا (قاعده ۱)

گزینه «۴»: ردیف: است / قافیه: جدا، را (قاعده ۱)

(قافیه، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

بیت صورت سؤال و سه بیت دیگر، خواهان نشانه‌ای امیدبخش از یار هستند؛ اما گزینه «۳» چنین نیست.

(مفهوم، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(رضا مهریزاده)

«و أَدخِلْنِي: و مرا وارد کن (رد گزینه ۲ و ۴) / «بِرَحْمَتِكَ»: با رحمت (با رحمت خود) (با رحمت خویش) (رد گزینه ۳) / «فِي عِبَادِكَ» الصَّالِحِينَ: در میان بندگان شایسته‌ها (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه، صفحه ۱۱۶)

۳۲- گزینه «۳»

(محمدرضا سوری)

«لَمَّا + ماضی»: وقتی که ... - «عَزَمْتُ»: تصمیم گرفت / «شاهدت» (ماضی) تَقَفَرُ (مضارع): دید ... می‌پريدند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همین که: وقتی که - درخواست کرد: تصمیم گرفت / از آن که: از نجات دهنده اش - (کسی را نیافت: ترجمه نشده) / می‌پزند: می‌پريدند. گزینه «۲»: عزم تشکر: تصمیم گرفت تشکر کند / ندید: نیافت / دلفینی: دلفین‌هایی / داشت می‌پريد: می‌پريدند. گزینه «۴»: قصد نمودم: تصمیم گرفت / نجات دهنده‌ام: نجات‌دهنده‌اش / تشکر نمایم: تشکر نماید / نیافتم: نیافت / دیدم: دید / می‌پزند: می‌پريدند. (ترجمه، صفحه ۱۰۷)

۳۳- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

با توجه به عبارت و حضور نون وقایه در «إِجْعَلْنِي»: مرا ... قرار بده عبارت «مرا» در گزینه‌های ۳ و ۴ ترجمه نشده است. به همین دلیل رد می‌شوند و همین‌طور در صورت سؤال «عین»: چشم / نظر) مفرد می‌باشد که در گزینه «۲» جمع ترجمه شده است. به همین خاطر گزینه «۲» رد می‌شود. کلمه «صَغِيرًا»: کوچک در گزینه «۴» به صورت «کوچک‌تر» ترجمه شده که اشتباه است. کلمه «أَعْيُنَ»: چشم‌ها / انظار) جمع است، اما در گزینه‌های ۲ و ۳ به صورت مفرد ترجمه شده است و به همین دلیل مجدداً گزینه‌های «۲ و ۳» رد می‌شوند.

(ترجمه، صفحه ۱۱۳)

۳۴- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

دلیل اشتباه بودن گزینه «۱» این است که در ترجمه، فعل مجهول داریم (می‌شود)، اما در عبارت صورت سؤال، فعل مجهول نداریم و ترجمه صحیح آن (یاد خدا شفای دل‌هاست) می‌باشد.

(ترجمه، صفحه ۱۱۸)

۳۵- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عبارت «الحيوانات» وجود ندارد و «تُرَضَّع» مجهول می‌باشد، به همین خاطر رد می‌شود. در گزینه «۳» ترتیب کلمات در تعریب به هم خورده است و همین‌طور عبارت «صِغَارُهُ» اشتباه است و باید «صِغَارَهَا» باشد، به همین دلیل رد می‌شود. و در گزینه «۴» مانند گزینه «۳» و علاوه بر آن به جای «عن» باید حرف «من» بیاید، به همین دلیل گزینه «۴» هم رد می‌شود.

(تعریب، صفحه ۱۰۶)

۳۶- گزینه «۲»

(امیرعلی فردین)

ترجمه صحیح «بوییدن» می‌باشد. ترجمه کامل آن «بینی عضوی است که بوییدن بدون آن ممکن نیست.»

(لغات، صفحه ۱۱۵)

۳۷- گزینه «۴»

(رضا مهریزاده)

ترجمه عبارت: «کرامت هر فرد به دانش و ادب اوست نه به خویشاوندی و نسب او!»

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کسی که دارای ذات و اصل نامناسبی است اصلاح نمی‌شود حتی اگر مقام والایی داشته‌باشد. گزینه «۲»: در دنیا کسی دارای مقام بالاتری از دیگران باشد مهم نیست مثل دریا که در روی آن خاشاک و در زیر آن گوهر است. گزینه «۳»: ارزش انسان به بخشندگی و بزرگواری اوست، و فرد بی اخلاق و بی‌کرامت ارزشی ندارد. گزینه «۴»: ارزش واقعی انسان به دانش و فضیلت اوست، نه به ثروت و اصل و نسب! (مفهوم، صفحه ۱۱۲)

۳۸- گزینه «۱»

(محمدرضا سوری)

لـ ... به معنی برای می‌باشد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: علی + اسم یا ضمیر = (واجب است، باید) به معنی فعل می‌باشد! باید .. احترام بگذاریم گزینه «۳»: لـ + اسم یا ضمیر = (دارد)، به معنی فعل می‌باشد! کلاغ صدای عجیبی دارد گزینه «۴»: لـ + اسم یا ضمیر = (دارد)، به معنی فعل می‌باشد! حافظه‌ای قوی دارد

(قواعد، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۳۹- گزینه «۴»

(رضا مهریزاده)

شرط نون وقایه این است که باید (ن) جزء اصل کلمه نباشد! تحزنی: از (حزن) نون جزء خود فعل است پس نون وقایه نیست!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تُحَيِّرُنِي (حیر)، (ن) جزء اصل کلمه نیست پس نون وقایه است! گزینه «۲»: إِرْحَمْنِي (رحم)، (ن) جزء اصل کلمه نیست پس نون وقایه است! گزینه «۳»: يُعْجِبُنِي (عجب)، (ن) جزء اصل کلمه نیست پس نون وقایه است! (قواعد، صفحه ۱۱۳)

۴۰- گزینه «۱»

(محمدرضا سوری)

علامت مجرور، ـ، ین، ین است

در الدلافین، ین مربوط به خود کلمه است و جمع مکسر می‌باشد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: المسلمین: مجرور بحرف جرّ گزینه «۳»: نَصَفَيْن: مجرور بحرف جرّ گزینه «۴»: المُرسَلین: مجرور بحرف جرّ

(قواعد، صفحه ۱۰۹)

منطق

۴۱- گزینه ۲»

(پرکل رییمی)

در منفصل مانعة الجمع، اجتماع صدق دو طرف محال است؛ اما ممکن است هر دو طرف، کاذب باشند.

در گزینه ۲» اگر امروز روز دیگری باشد، هر دو بخش کاذب‌اند، اما امروز نمی‌تواند همزمان هم سه‌شنبه باشد و هم چهارشنبه.
گزینه‌های ۱، ۳ و ۴» منفصل حقیقی‌اند؛ زیرا یکی از دو طرف حتماً صادق و دیگری کاذب است.

(تفصیله شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۴۲- گزینه ۱»

(پرکل رییمی)

در هر دو نوع قضیه، اجتماع صدق دو طرف امکان‌پذیر نیست. تفاوت آنها در اجتماع کذب است؛ در منفصل حقیقی، اجتماع کذب نیز محال است، اما در منفصل مانعة الجمع ممکن است هر دو طرف کاذب باشند؛ بنابراین گزینه ۱» صحیح است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲» اجتماع کذب دو طرف در منفصل مانعة الجمع محال نیست.
گزینه ۳» ویژگی‌های دو نوع قضیه را جابه‌جا بیان کرده است.
گزینه ۴» نادرست است؛ زیرا تفاوت آنها در شرایط صدق و کذب دو طرف است، نه صرفاً در لفظ یا ساختار جمله.

(تفصیله شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

۴۳- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» «اگر این فیلم را ببینی، دلبسته آن می‌شوی. فیلم را دیدی؛ پس دلبسته آن شدی.» در این گزینه از وضع مقدم (دیدن فیلم) به وضع تالی (دلبسته فیلم‌شدن) رسیده‌ایم و قیاس، معتبر است.
گزینه ۲» این گزینه یک قیاس استثنایی اتصالی است که از رفع تالی (خیس‌نشدن زمین) به رفع مقدم (نباریدن باران) رسیده و قیاس، معتبر است.
گزینه ۳» در این گزینه نیز از وضع مقدم (روشن کردن چراغ) به وضع تالی (روشن شدن اتاق) رسیده‌ایم و قیاس، معتبر است.
گزینه ۴» در این گزینه از رفع مقدم (مطالعه نکردن) به رفع تالی (نمره خوب نگرفتن) رسیده‌ایم و مغالطه «رفع مقدم» رخ داده و در نتیجه قیاس، نامعتبر است.
(تفصیله شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۴۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

بررسی عبارات:

الف) قضیه می‌تواند نه حملی باشد و نه منفصل غیرقابل جمع در کذب (مثلاً شرطی متصل باشد)، اما نمی‌تواند همزمان هم حملی باشد و هم منفصل غیرقابل جمع در کذب. پس صدق همزمان هر دو طرف ممکن نیست، اما کذب همزمان آنها ممکن است.

ب) در اینجا فردی ممکن است هر دو راه را امتحان کند و مشکلی بابت ورود به سامانه نخواهد داشت؛ پس جمع صدق دو طرف ممکن است، اما اگر فرد هیچ کدام را وارد نکند، ورود غیرممکن است. پس کذب هر دو طرف، غیرممکن است و این تعریف قضیه منفصله «مانعة الرفع» است.

(تفصیله شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۵- گزینه ۳»

(محمدرضا شریفی)

تشریح عبارت:

عبارت بیان‌شده، یک قیاس استثنایی اتصالی نامعتبر است؛ زیرا از رفع مقدم (اگر ورزش کنم) به رفع تالی (کاهش وزن خواهم داشت)، رسیده است.

نکته: در قیاس استثنایی اتصالی وقتی از رفع مقدم به رفع تالی برسیم و همچنین اگر از وضع تالی به وضع مقدم برسیم، قیاس، نامعتبر خواهد بود.

(تفصیله شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۴۶- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

متفکر نقاد، هنگام شنیدن یک مطلب یا تصمیم‌گیری درباره آن، آن را از جنبه‌های مختلف بررسی می‌کند و با طرح پرسش‌های مناسب، استدلال‌ها را ارزیابی می‌کند. بررسی اعتبار منابع، شواهد و استدلال‌ها نیز نمونه‌ای از همین رویکرد است؛ بنابراین گزینه ۳» صحیح است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱» «هدف تفکر نقادانه، تصمیم‌گیری دقیق است، نه صرفاً سریع.
گزینه ۲» متفکر نقاد بر اصول منطقی و ارزیابی استدلال‌ها و منطق (و نه تجربه شخصی) تأکید دارد.

گزینه ۴» پذیرش بدون پرسش با روحیه تفکر نقادانه، ناسازگار است.

(سنجشگری در تفکر، صفحه ۹۹)

۴۷- گزینه ۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

کلمات و الفاظی که در زندگی به کار می‌بریم، دارای بارهای ارزشی متفاوتی هستند.

کلمات ما می‌تواند دارای ۳ بار ارزشی متفاوت باشد: مثبت، منفی، خنثی.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» منفی - مثبت - خنثی

گزینه ۲» مثبت - مثبت - مثبت

گزینه ۳» منفی - منفی - خنثی

گزینه ۴» مثبت - مثبت - خنثی

(سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

اقتصاد

۵۱- گزینه «۱»

(سپیده فتح الهی)

مخارج سالیانه - درآمد سالیانه = میزان پس انداز سالیانه

میلیون تومان $87 - 80 = 7$

درصد مخارج سالیانه اختصاص یافته به حمل و نقل

$$\text{درصد} = 3 = 100 \times \frac{200,000 \times 12}{80,000,000} = 100 \times \frac{\text{هزینه حمل و نقل سالیانه فرد}}{\text{مخارج سالیانه فرد}}$$

(بودجه بندی، صفحه های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

۵۲- گزینه «۴»

(سپیده فتح الهی)

مراحل بودجه ریزی ماهیانه:

- از هر منبعی که درآمدی به دست آورید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

- هزینه های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.

- مجموع درآمدها و هزینه های خود را ماهیانه بایکدیگر مقایسه کنید.

- اگر هزینه ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیر ضروری را کم کنید یا فرصت هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

(بودجه بندی، صفحه ۱۳۷)

۵۳- گزینه «۱»

(سپیده فتح الهی)

(الف) (مخارج سالیانه - درآمد سالیانه) $\times \frac{1}{5} = \text{خمس}$

$$\text{میلیون تومان } 126 = 60 + 66 = x \Rightarrow x - 66 = 60 \Rightarrow x = 126 \Rightarrow \frac{1}{5} \times (x - 66) = 12$$

تومان $10,500,000 = \text{میلیون تومان } 126 + 12 = 10/5$ درآمد ماهیانه

(ب) میلیون تومان $57 = 126 - 66 - 3 = \text{درآمد مشمول خمس}$

تومان $57,000,000 =$

(بودجه بندی، صفحه ۱۳۸)

۴۸- گزینه «۳»

(امیرمهر قلعه گاهی)

در گزینه «۳» مغالطه «مسموم کردن چاه» به کار رفته است (دلسوز نبودن والدین ویژگی ناشایستی است که گوینده قصد دارد آن را به والدینی که دوره آموزشی را خریداری نمی کنند نسبت دهد تا کسی جرئت نکند آن را نخرد) و دیگر گزینه ها دارای مغالطه «بزرگ نمایی و کوچک نمایی» هستند. البته گزینه «۳» را می توان دارای مغالطه «توسل به احساسات» هم دانست.

(سنجشگری در تفکر، صفحه های ۱۰۸ تا ۱۱۳)

۴۹- گزینه «۲»

(امیرمهر قلعه گاهی)

عبارت اول در صورت سؤال، نشان دهنده مغالطه «توسل به احساسات» است؛ چرا که احساسات انسان به دخیله ها حساس تر است و احتمال کمک کردن به آنها بیشتر است.

عبارت دوم هم می تواند نشان دهنده مغالطه «بزرگ نمایی و کوچک نمایی» باشد و هم نشان دهنده مغالطه «توسل به احساسات»؛ بستگی دارد در جمله چه گونه به کار برود.

نکته: جمله «تمام ورزشکاران بزرگ از این مکمل استفاده کرده اند» دارای مغالطه «تله گذاری» است.

(سنجشگری در تفکر، صفحه های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۵۰- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»: ریاضی دان از برهان برای دستیابی به حقیقت استفاده می کند، نه صرفاً قانع کردن دیگران که هدف اقناع است.

گزینه «۲»: سخنران تبلیغاتی با زبان بدن به دنبال اقناع مخاطب است (نه غلبه). غلبه در مناظرها و جدل دیده می شود.

گزینه «۳»: استاد فلسفه برای تبیین مفاهیم، از برهان (استدلال منطقی برای کشف حقیقت) استفاده می کند و این گزینه درست است.

گزینه «۴»: در مناظره انتخاباتی، هدف نامزدها، غلبه بر حریف و جلب نظر مخاطب است، نه صرفاً رسیدن به حقیقت.

(سنجشگری در تفکر، صفحه های ۱۰۳ و ۱۰۴)

۵۴- گزینه «۲»

(افسان عالی نژاد)

الف) مشخص کنید که چه میزان قرار است هزینه کنید.

ب) مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وبسایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).
ج) با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه‌ای مشخص شده است، گزینه‌ها را بررسی کنید.

(تصمیم‌گیری در مقارح، صفحه ۱۴۳)

۵۵- گزینه «۳»

(افسان عالی نژاد)

خرید مقایسه‌ای به این ترتیب انجام می‌شود:

تعریف مسئله ← فهرست گزینه‌ها ← تعیین معیارها ← ارزیابی ← تصمیم‌گیری

(تصمیم‌گیری در مقارح، صفحه ۱۴۴)

۵۶- گزینه «۴»

(افسان عالی نژاد)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) نادرست است؛ فائو سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد است.

ب) صحیح است.

ج) نادرست است؛ کل محصول غلات جهان، سالیانه حدود ۳/۹ میلیارد تن می‌باشد.

سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک‌سوم کل محصولات غلات جهان را شامل می‌شود. در نتیجه خواهیم داشت:

مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود

$$\text{کل محصولات غلات جهان} \times \frac{1}{3} = \text{میلیارد تن } 1/3$$

$$\text{میلیارد تن } 1/3 \times 3 = 1 = \text{کل محصولات غلات جهان}$$

د) صحیح است.

(تصمیم‌گیری در مقارح، صفحه ۱۴۸)

۵۷- گزینه «۱»

(نگین مرسلی)

الف) «چندین بار استفاده از یک بطری آب» یعنی باز مصرف؛ چون یک کالا بیش از یک‌بار استفاده می‌شود.

ب) «تبدیل لباس کهنه به کیف پارچه‌ای» یعنی بازیافت؛ چون یک وسیله پردازش و به کالای دیگری تبدیل می‌شود.

ج) «خودداری از خرید کالای غیر ضروری» یعنی بازداشتن؛ چون منظور پرهیز از خرید چیزهایی است که به آن‌ها نیاز نداریم.

(تصمیم‌گیری در مقارح، صفحه ۱۴۹)

۵۸- گزینه «۲»

(نگین مرسلی)

در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، واریز و برداشت وجه آزاد است و بانک بر اساس مانده حساب به آن سود پرداخت می‌کند. اما در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت، سپرده باید تا پایان مدت قرارداد در بانک باقی بماند و اگر سپرده‌گذار زودتر از موعد، پول خود را برداشت کند، بخشی از سود وعده‌داده شده را از دست می‌دهد.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۵۹- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

$$\text{ارزش بازاری هر سهم} = \frac{\text{سرمایه فرد + کل سود دریافتی}}{\text{تعداد کل سهام}}$$

$$\Rightarrow \frac{12,000,000 + 65,000,000}{x} = 1500$$

$$\Rightarrow x = \frac{13,000,000 + 65,000,000}{1500} = 52,000 \text{ سهم (تعداد کل سهام)}$$

$$\text{ارزش کل سهام خریداری شده توسط فرد} = \text{قیمت اسمی هر سهم} \times \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}$$

$$= \frac{65,000,000}{52,000} = 1,250 \text{ تومان}$$

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

۶۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

نظام‌های بیمه اجتماعی شامل سازمان تأمین اجتماعی و سازمان بیمه سلامت است.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۹ و ۱۶۰)

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

از آنجا که استدلال معتبر است، بخش تالی مقدمه اول برابر نتیجه است و بخش مقدم مقدمه اول، مقدمه دوم خواهد شد. بنابراین:

$$2a + 6 = 30 \rightarrow 2a = 24 \rightarrow a = 12$$

$$3b + 6 = 24 \rightarrow 3b = 18 \rightarrow b = 6$$

$$\Rightarrow \frac{a}{3} > \frac{b}{2} \rightarrow \frac{12}{3} > \frac{6}{2} \rightarrow 4 > 3$$

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

۶۲- گزینه «۳»

(رضا قان بابایی)

$$p \wedge \sim q \equiv T \Rightarrow p \equiv T, q \equiv F$$

$$p \Rightarrow r \equiv T \rightarrow r \equiv T$$

$$q \Leftrightarrow s \equiv T \rightarrow s \equiv F$$

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$r \Rightarrow q \\ T \Rightarrow F \equiv F$$

گزینه «۲»:

$$\sim r \wedge p \\ F \wedge T \equiv F$$

گزینه «۳»:

$$p \Leftrightarrow r \\ T \Leftrightarrow T \equiv T$$

گزینه «۴»:

$$(s \wedge q) \vee (p \Rightarrow q) \\ (F \wedge F) \vee (T \Rightarrow F) \\ F \vee F \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۱)

۶۳- گزینه «۲»

(علی آزاد)

با توجه به اینکه تابع f ، تابعی ثابت است و $f(2,3) \in f$ ، پس خواهیم داشت:

$$f(6) = 3 \Rightarrow 3f(6) - 20 = 9 - 20 = -11$$

تذکر: دقت کنید که نیازی به محاسبه n ، m و k نداریم.

(توابع ثابت، پندرباطیه‌ای و همانی، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۶۴- گزینه «۲»

(کتاب اول)

با توجه داده‌های سؤال داریم، $p \equiv T$ و $q \equiv F$ است حال به بررسی ارزش گزاره‌های داده شده می‌پردازیم:

$$\text{گزینه «۱»} : \left[\begin{array}{cc} T & F \\ \hline p \vee q & \Rightarrow (q \wedge r) \end{array} \right] \equiv (T \Rightarrow F) \equiv F$$

$$\text{گزینه «۲»} : \left[\begin{array}{cc} F & T \\ \hline q \wedge \sim p & \Leftrightarrow p \end{array} \right] \equiv (\sim F \Leftrightarrow T) \equiv (T \Leftrightarrow T) \equiv T$$

$$\text{گزینه «۳»} : \left[\begin{array}{cc} F \\ \hline q \Rightarrow r \end{array} \right] \Rightarrow r \equiv (T \Rightarrow r) \equiv r$$

$$\text{گزینه «۴»} : \left[\begin{array}{cc} T \\ \hline r \Rightarrow p \end{array} \right] \Leftrightarrow \sim q \equiv (\sim T \Leftrightarrow \sim F) \equiv (F \Leftrightarrow T) \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶۵- گزینه «۴»

(میثم هشتودی)

تشریح عبارت‌ها:

الف: درست

ب: درست

ج: درست

د: نادرست

$$(x+y)^3 = (x+y)^2 + 3$$

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

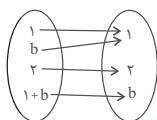
دو برابر می شود اما در گام سوم با تقسیم بر عدد منفی $b-a$ طرف راست بزرگتر خواهد شد که خطای دانش آموز در گام سوم می باشد.

(استدلال ریاضی، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

(علی آزاد)

۷۰- گزینه «۳»

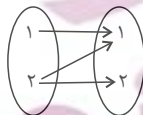
از a دو پیکان خارج شده است و اگر مؤلفه دوم آن نابرابر باشد، این نمودار تابع نخواهد بود. برای رفع این مشکل، مؤلفه های دوم را یکسان قرار می دهیم، $(a=1)$ پس نمودار به این صورت خواهد بود:

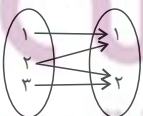
برای بررسی b ، اگر حالات مختلف برابری مؤلفه های اول را به صورت زیر در نظر بگیریم:

$b=0 \leftarrow$ تابع نیست.

$b=1 \leftarrow$ تابع نیست.

$b=2 \leftarrow$ تابع نیست.

$b=3 \leftarrow$ تابع است.

(توابع ثابت، پندرباطه ای و همانی، صفحه های ۲۳ تا ۲۷)

(رضا قان بابایی)

۶۶- گزینه «۴»

ابتدا از قانون تبدیل گزاره شرطی به فصلی استفاده می کنیم:

$$\sim(\sim p \Rightarrow q) \vee \sim q$$

$$\equiv \sim(p \vee q) \vee \sim q \equiv (\sim p \wedge \sim q) \vee \sim q \equiv \sim q$$

قانون جذب

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۱۱)

(کتاب اول)

۶۷- گزینه «۲»

تابع ثابت را $g(x) = k$ فرض می کنیم و چون $g(20) \neq 0$ داده شده یعنی $k \neq 0$

خواهد بود:

$$\begin{aligned} g(-20) &= k \rightarrow \frac{g(-20)}{g(20)} = \frac{k}{k} = 1 \\ g(20) &= k \end{aligned}$$

(توابع ثابت، پندرباطه ای و همانی، صفحه های ۲۶ و ۲۷)

(عباس مالکی)

۶۸- گزینه «۳»

برای عکس نقیض کردن یک گزاره داریم:

$$p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p$$

بنابراین علاوه بر جابه جا شدن p و q باید هر دو نقیض هم شوند؛ بنابراین

گزینه «۳» صحیح می باشد.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۹ و ۱۰)

(عباس مالکی)

۶۹- گزینه «۲»

در این استدلال هرکجا که بزرگتر بودن طرف چپ را بر هم بزنند سبب خطا

در استدلال می شود. در گام ۱ از هر دو سمت مقداری مساوی کم می شود

بنابراین بزرگتر بودن طرف چپ حفظ می شود. در گام دوم نیز اختلاف

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه «۲» به عشق زمینی (زمینی بودن معشوق) و وصال اشاره شده است در حالی که مفاهیم «اعتقاد به قضا و قدر» و «ستایش عشق» و «غم گرایی» در گزینه های دیگر از ویژگی های شعر سبک عراقی است.

(سبک عراقی، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

۷۲- گزینه «۲»

(امیر فیهمی)

مدعیان عرفان هم که به اقتضای زمان با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند.

(سبک عراقی، برگرفته از سؤالات امتحان نهایی، صفحه های ۳۸ و ۳۹)

۷۳- گزینه «۴»

(سعید سعیدی)

«نثر فنی کم کم در قرن هفتم ضعیف می شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران از میان می رود، تا آنجا که نثر ساده در اکثر کتاب های این دوره جای نثر فنی را می گیرد. امیرعلیشیر نوایی، کتاب محاکمة اللغتين را به ترکی نوشت.»

(سبک عراقی صفحه ۳۸)

۷۴- گزینه «۱»

(محمدر نوری)

پرهیز از زهد ریایی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عشق بر عقل و امثال آن ها مفاهیم و اندیشه های شعر این دوره را رقم می زنند.

(سبک عراقی، صفحه ۳۷)

۷۵- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی مقدم)

تشبیه های فشرده اضافی در این بیت: لنگر تسلیم، موج خطر، مده احسان

تشبیه فشرده اضافی در سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: سیلاب حوادث - رخت هستی

گزینه «۲»: باغ حسن

گزینه «۳»: باغ عقل - آفتاب عشق

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۷۶- گزینه «۳»

(محمدر نوری)

در بیت این گزینه، وجه شبه وجود ندارد. (درخت مهربانی: مشبه / مانند: ادات تشبیه / سرو بوستانی: مشبه به)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: صدا: مشبه / چون: ادات تشبیه / بوی گل: مشبه به / پخش می گشت: وجه شبه

گزینه «۲»: سینهام: مشبه / چون: ادات تشبیه / غنچه: مشبه به / صد چاک است: وجه شبه

گزینه «۴»: ما: مشبه / چو: ادات تشبیه / نی: مشبه به / کمر بسته بودن: وجه شبه (تشبیه، برگرفته از سؤال ۲۰ امتحان نهایی ۱۴۰۴، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۷۷- گزینه «۱»

(افشین کیانی)

در بیت گزینه «۱»: سه تشبیه وجود دارد.

آتش عشق - داغ وفا - چراغ هوس

تشبیه در سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: شعر همچو شهد - باغ وصل - تو نخل (زنبور غسل) هستی

گزینه «۳»: ابرو را مانند کمان ساخت - تیر بلا - دل عشاق مانند نشانه

گزینه «۴»: خانه چون فانوس - شمع جمال - ماه چون پروانه

(تشبیه، برگرفته از سؤال ۲۱ امتحان نهایی ۱۴۰۴، صفحه های ۲۶ و ۲۷)

۷۸- گزینه «۲»

(سمیه قان بیلی)

گزینه «۲»: رخسار او [همچون] آتش است و دل بیچارگان [مانند] اسپند است: تشبیه فشرده غیر اضافی

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: شراب وصل، جام هجر، درخت دوستی: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۳»: طایر فکر، دام اشتیاق: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۴»: سنگ حادثه: تشبیه فشرده اضافی

(تشبیه، صفحه های ۲۹ و ۳۰)

۷۹- گزینه «۴»

(سمیه قان بیلی)

اولین پایه آوایی مصراع اول «دوش از مَس» است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»:

دوش از مَس	جِد سَو ی می	خا نِ آ مَد	پی رِ ما
------------	--------------	-------------	----------

گزینه «۳»: تشبیه: خرابات طریقت / تشخیص: ویژگی های انسانی را به عقل نسبت دادن (بیت آخر)

(ترکیبی)

۸۰- گزینه «۳»

(ابراهیم رضایی مقدم)

مفهوم بیت «۱»، «۲» و «۴»: تسلیم سرنوشت شدن و نیکی ها و بدی ها را به سرنوشت نسبت دادن.

مفهوم گزینه «۳»: باور به اختیار و اراده و این که برخی مسائل مانند انجام گناه و عصیان ربطی به تقدیر ندارد.

(مفهوم، ترکیبی)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه «۳»

(مهمرب میبوی)

یادگیری باعث شده است که یکی از دوقلوها بتواند نقاش ماهرتری باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یادگیری یک عامل بیرونی است نه درونی.

گزینه «۲»: دوقلوهای همسان از نظر ژنتیکی یکسان هستند.

گزینه «۴»: دوقلوهای همسان از نظر جنسیت یکسان هستند.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۲)

۸۲- گزینه «۳»

(فاطمه ابراهیمیان)

بررسی عبارت‌ها:

روان‌شناسی رشد تغییرات فرد را از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ بررسی می‌کند، بنابراین جمله اول درست و جمله دوم نادرست است. رشد، جنبه‌های مختلفی دارد؛ جسمانی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و اخلاقی. بر همین اساس روان‌شناسی رشد، جنبه‌های مختلف رشد را بررسی می‌کند، بنابراین جمله سوم نادرست و جمله چهارم درست است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۸۳- گزینه «۴»

(مهمرب میبوی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) بنیاد بد و تغییرناپذیری آن، به عامل وراثت اشاره دارد.

ب) اشاره به اثرپذیری سگ اصحاب کهف از آدم‌های خوب، به عامل محیطی اشاره دارد.

ج) اثرپذیری گل از گل به عامل محیطی اشاره دارد.

د) اثرپذیرنبودن سنگ به عامل وراثت اشاره دارد.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از سؤال ۳ الف امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه ۳۹)

۸۴- گزینه «۳»

(مهمرب میبوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از عوامل مؤثر بر رشد وراثت است. عوامل وراثتی ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است. برخی از این صفات از بدو تولد در نوزاد ظاهر می‌شود.

گزینه «۲»: رشد یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان، طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد.

گزینه «۳»: عوامل محیطی نیز می‌توانند تا حدودی بر رشد یا پختگی تأثیر بگذارند.

گزینه «۴»: رشد یا پختگی، با توجه به برنامه زیستی نسبتاً مشترکی که میان انسان‌ها به وجود می‌آورد، باعث می‌شود که انسان‌ها برخی صفات را در سنین خاص نشان دهند.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۸۵- گزینه «۴»

(مهمرب میبوی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- عبارت اول: رشد شناختی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود و شامل احساس نمی‌شود.

عبارت سوم: کودکان قبل از دیستان هدایای بزرگ کم‌ارزش را بر هدایای کوچک پرارزش ترجیح می‌دهند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۴ و ۳۸)

۸۶- گزینه «۲»

(مهمرب میبوی)

در مثال ذکر شده، حرکات دست به این موضوع اشاره دارد که در ابتدا کودکان قادر به حرکات درشت هستند، سپس مهارت حرکات ظریف مانند گرفتن اشیاء کوچک با انگشتان را به دست می‌آورند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۸۷- گزینه «۳»

(مهمرب میبوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شباهت‌های افراد در سن شروع توانایی‌ها مربوط به عوامل وراثتی است و تفاوت‌های افراد در نحوه بروز توانایی‌ها بیشتر مربوط به عوامل محیطی است.

گزینه «۲»: عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی است که از قبل در فرد نهفته است.

گزینه «۴»: عوامل محیطی، در بیرون از فرد وجود دارد و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۸۸- گزینه «۴»

(مهمرب میبوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

گزینه «۳»: هیجان‌ها منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند.

گزینه «۴»: مهدی دانش‌آموزی نوجوان است (کلاس دهم)، تغییرات و تحریک‌پذیری هیجانی بخشی طبیعی از فرایند رشد نوجوانی است و دلیلی بر بیماری نیست.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه ۵۷)

۸۹- گزینه «۲»

(مهمرب میبوی)

بررسی عبارت‌ها:

- نوجوانان برخلاف کودکان، قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند.

- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد و در نتیجه، نوجوانان در یک لحظه اطلاعات بیشتری را در حافظه خود نگه می‌دارند.

- باید ویژگی منحصر به فرد بودن فرد نوجوان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود.

- تفکر فرضی برای اولین بار در دوره نوجوانی شکل می‌گیرد و مبنای استدلال در کودکی واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

توانایی‌هایی که در دوره کودکی وجود دارد و در دوره نوجوانی دچار پیشرفت می‌شود	توانایی‌هایی که در دوره کودکی وجود نداشته و در دوره نوجوانی به وجود می‌آیند
افزایش سرعت تفکر - گزینشی‌تر شدن توجه - رمزگردانی، ذخیره‌سازی و بازیابی بهتر	تفکر فرضی - ظرفیت‌سازی حافظه - مهارت فراحافظه - قدرت نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۹۰- گزینه ۲»

(مفرد عرفان فراهاری)

عبارت دوم: نادرست است؛ نوجوانان در انتهای دوره نوجوانی به پختگی می‌رسند نه در ابتدای آن دوره.

عبارت سوم: نادرست است؛ رویش موی صورت در پسران از «ویژگی‌های جنسی ثانویه» می‌باشد.

عبارت چهارم: نادرست است؛ لازمه دستیابی به توانایی بهتر قضاوت کردن در مورد موضوعات اخلاقی، ارزشی و دینی رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی و جوانی است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۳ و ۶۳)

عربی، زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینه ۳»

(همیدرضا قانرازمینی)

«يَكُونُ أَحَدُ أَجَبَتِي»: یکی از یارانم ... می‌باشد (رد گزینه ۴) / «تَحَارُّأُ»: خرمافروش («که» در گزینه ۲) اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «هُوَ أَمَّارَةٌ»: او بسیار فرمان‌دهنده است [(رد گزینه‌های ۲) / «المعروف»: کار نیک (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «متوكل»: متوكل («او» در گزینه ۲) اضافی است؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خالق كل مخلوق»: آفریننده هر آفریده‌شده‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه، برگرفته از إقتیر نفسک صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۹۲- گزینه ۱»

(آرمین ساعده‌پناه)

«تفتيشنا عن المال والراحة»: جست‌وجوی ما از دارایی و آسایش («گاهی» در گزینه‌های ۲ و ۳) اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «قد يسبب»: گاهی باعث می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «أن يُمرّر»: که تلخ شود (رد سایر گزینه‌ها) / «عیشنا الصّعب»: زندگی سخت‌مان (رد گزینه ۴)

(ترجمه، صفحه ۱۹)

۹۳- گزینه ۲»

(فربیه علی‌پور)

حَلَّتْ: فرود آمد / الطَّائِرَةُ الحربيّة: هواپیمای جنگی (رد گزینه ۴) / مررت: تلخ کرد (رد سایر گزینه‌ها) / عیش: زندگی / خبیبی: دوستم (دوست من) / کما: همانطور که (رد گزینه ۱ و ۴) / تشاء: می‌خواهند (رد گزینه ۱ و ۳) / غداتی: دشمنانم (رد گزینه ۳) / فی العشیّة و الغداة: در شامگاه (آغاز شب) و صبحگاه (آغاز روز) (رد گزینه ۱)، به ترتیب اشتباه ترجمه شده‌است و در گزینه ۳ اصلاً ترجمه نشده‌است

(ترجمه، ترکیبی صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۹۴- گزینه ۴»

(فربیه علی‌پور)

ترجمه درست گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» زبان عربی را بعد سه ماه با کمک استاد کوشایمان یاد خواهیم گرفت.
گزینه ۲: «۲» آن کافران جدایی مسلمانان را در بیابان‌ها، دوست می‌داشتند.
گزینه ۳: «۳» زیبایی انسان، شیوایی زبانش است.

(ترجمه، ترکیبی)

۹۵- گزینه ۴»

(مفید همایی)

«بسیاری از شاعران ایرانی»: كثير من الشعراء الإيرانيين (رد سایر گزینه‌ها) / «بیت‌هایی آمیخته»: أبياتاً ممزوجة / «می‌سرودند»: كان .. يَنسُدون، كانوا يَنسُدون (رد گزینه ۱ و ۳) / «آن را می‌نامیدند»: (در این جا) يُسمونها (رد سایر گزینه‌ها)

(تعريب، صفحه ۱۸)

۹۶- گزینه ۲»

(مفید همایی)

این ضرب‌المثل با عبارت گزینه ۲: «هرکس تجربه شده را بیازماید، دچار پشیمانی می‌شود. تناسب مفهومی دارد.

(مفوق ۳، صفحه ۱۸)

۹۷- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

«أصغر» به معنی «کوچک‌تر» اسم تفضیل است. در حالی که بقیه گزینه‌ها معنای رنگ دارند.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» بنفش

گزینه ۲: «۲» قرمز

گزینه ۳: «۳» نقره‌ای

(لغت، مشابه تمرین هفتم صفحه ۱۴)

۹۸- گزینه ۳»

(افشین کریمیان‌فرد)

در این گزینه «المُعَرَّبَة» و «المُفْرَدَات» اسم مفعول هستند نه اسم فاعل!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» «الْعَمَالُ» جمع «العامل» و اسم فاعل است.

گزینه ۲: «۲» «الْلَّاعِبُونَ» اسم فاعل است.

گزینه ۴: «۴» «مُعَلِّم» اسم فاعل است.

نکته: برای تشخیص نوع مشتق بودن یک اسم (اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه و مانند آنها...) تنها باید حالت مفرد یک اسم را ملاک قرار داد.

(قواعد، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

۹۹- گزینه ۲»

(آرمین ساعده‌پناه)

«الكفار» جمع «كافر» است و اسم مبالغه نیست. (دقت داشته باشید که دو وزن «فَعَال» (جمع اسم فاعل از ثلاثی مجرد) و «فَعَال» (وزن اسم مبالغه) را با هم اشتباه نگیرید!)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» الحداد

گزینه ۳: «۳» العلامه

گزینه ۴: «۴» الجوال

(قواعد، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۰۰- گزینه ۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پور)

«الكتاب» مفردش «الكتاب» (اسم فاعل) — «المشهورين»: اسم مفعول / «علامة»: اسم مبالغه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» «مُصَادَقَة» مصدر باب مفاعلة است و اسم مفعول نیست / «الجاهل» = اسم فاعل / «الكذاب» = اسم مبالغه

گزینه ۳: «۳» «المُؤْظَفُون» = اسم مفعول / «الفلاحين» = اسم مبالغه (دلالت

بر شغل و حرفه) / «المزارع» = مفردش «المزرعة» (اسم مکان)

گزینه ۴: «۴» «الحداد» = اسم مبالغه (دلالت بر شغل) / «مُساعدَة» مصدر باب مفاعلة

/ «مُتَحَرِّكَة» = اسم فاعل از باب تَفَعَّل / العَمَال: جمع العامل (اسم فاعل)

(قواعد، صفحه‌های ۲۱ و ۲۵)

فلسفه (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سیرمهمهری طباطبائی)

سه گزینه ابتدایی همگی نشان‌دهنده تفاوت فیلسوف با سایر مردم در نظر دادن در خصوص مسائل بنیادین است، اما این که فیلسوف از ابتدا سخنان مردم را نپذیرد، اشتباه است. او به صحبت‌ها گوش می‌کند و اگر به نادرستی آن‌ها پی ببرد، آن‌ها را نمی‌پذیرد.

(فلسفه و زندگی، مشابه سؤال ۱۴۳ کتاب پرنگار، صفحه ۲۳)

۱۰۲- گزینه «۱»

(غلامحسین عزیزی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: فیلسوف واقعی اگر به درستی استدلال‌ها پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد و بایستی در کار نیست.

گزینه «۳»: عبارات خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج، همه از مسائل بنیادین فلسفی هستند.

گزینه «۴»: فلسفه از توانایی منطقی کمک می‌گیرد و خود قادر به تشخیص مغالطه‌ها نیست، چون از کارهای مهم منطق، شناختن مغالطه‌ها و دوری از آن‌هاست که برای فلسفه ضروری است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۰۳- گزینه «۲»

(مهرشار ایمانی نسب)

کسی که بتواند زنجیرش را پاره کند و از غار بیرون بیاید، به تدریج با نور حقیقت آشنا خواهد شد.

نکات مهم درسی:

آشنایی با حقیقت بعد از خروج از غار به تدریج صورت می‌گیرد و نه به سرعت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مردم درون غار فکر می‌کنند سایه‌ها، اشیای واقعی هستند و همه سر و صداها از آن‌هاست.

گزینه «۳»: تمثیل غار افلاطون مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادات غیرمنطقی است که جزء فواید تفکر فلسفی هستند.

گزینه «۴»: انسان ره‌اشده از غار به تدریج چشمانش به نور عادت می‌کند.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۰۴- گزینه «۳»

(مهمر رضایی بقا)

از نظر پارمنیدس، هستی و وجود، حقیقتی ثابت دارد نه اینکه در حال حرکت و شدن باشد، و فقط با تفکر عقلانی است که می‌توان فهمید واقعیتی بدون تغییر و جاودان در جهان وجود دارد.

(آغاز تاریخی فلسفه، مشابه «به کار ببریم» صفحه ۳۵ و متن صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۰۵- گزینه «۲»

(غلامحسین عزیزی)

الف) اشاره به نظریه «وحدت اضداد» هراکلیتوس دارد.

ب) می‌تواند نظر تالس باشد. تالس، عقیده داشت که آب، اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست و همه چیز، در نهایت، از آب ساخته شده است؛ زیرا او می‌دید که آب در درجات بالا بخار می‌شود و در درجات بسیار پایین منجمد و سخت می‌گردد و وقتی به صورت باران می‌آید، گیاهان از زمین می‌رویند. پس این‌ها هم حتماً شکل دیگری از آب‌اند.

ج) نظر پارمنیدس را مطرح می‌نماید. او برای نخستین بار به مفهوم «بودن» و «شدن» یعنی «وجود» و «حرکت» که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است.

د) به نظر فیثاغورس اشاره دارد. ارسطو درباره فیثاغورس و پیروان او می‌گوید: «فیلسوفانی که به نام فیثاغوریان خوانده می‌شوند، نخستین کسانی بوده‌اند که خود را وقف ریاضیات کرده و باعث پیشرفت آن شده‌اند. در نظر آنان، اصول ریاضی درباره تمام موجودات صادق است و اعداد و اصول اعداد، همان عناصر اولی همه موجودات هستند.»

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵)

۱۰۶- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

تالس به این دلیل آب را پایه و اساس سایر چیزها می‌دانست که آب در درجات پایین منجمد و سخت می‌شود و در درجات بالا بخار می‌شود و تغییر می‌کند. پس نتیجه می‌گرفت همه چیز، شکل دیگری از آب است.

(آغاز تاریخی فلسفه، مشابه «به کار ببریم» صفحه ۳۵ کتاب درسی و متن صفحه ۳۱)

۱۰۷- گزینه «۱»

(پرگل رمیمی)

از آن جایی که اساساً نمی‌توان به مکان و زمان دقیق شروع دانش فلسفه دست یافت، بنابراین نمی‌توان در یافتن ریشه اندیشه‌ها بر آن تأکید کرد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: گاه و بی‌گاه ما از جملاتی فلسفی استفاده می‌کنیم، گرچه ممکن است ندانیم که از چه تاریخی وارد فرهنگ بشری شده است.

گزینه «۳»: بی‌تردید هر جا که تمدنی شکل گرفته، کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده‌اند.

گزینه «۴»: آثار مکتوب برخی تمدن‌ها به ما نرسیده است و ما اطلاعاتی از اندیشه‌ها و سخن آنان نداریم و ممکن است در اثر گذشت زمان آثار تمدنی آنان از بین رفته باشد.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۰۸- گزینه «۱»

(کوثر ستورانی)

پایه‌گذاری فلسفه به حدود شش قرن قبل از میلاد باز می‌گردد. دگرگونی‌های عالم طبیعت از همان آغاز ذهن اندیشمندان را به خود مشغول ساخته است. اما شناخت مغالطات که مربوط به منطق است و مسائل مربوط به خیر و شر، بعداً مورد توجه قرار گرفته‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

۱۰۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه نادرست:

سهروردی معتقد است فلاسفه دوره کیانیان اندکی پیش از فیلسوفان دوره یونان باستان و برخی هم‌زمان و پس از آنان می‌زیست‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۱۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه نادرست:

فیثاغورس، ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

فلسفه (۱) - آشنا

۱۱۱- گزینه ۴

(کتاب جامع)

فیلسوف واقعی کسی است که درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی‌ببرد، آنها را می‌پذیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «فیلسوف درباره مسائل فلسفی به نحو جدی فکر می‌کند.
گزینه ۲: «فیلسوف با روش «درست» وارد مسائل فلسفی می‌شود و پاسخ می‌دهد.
گزینه ۳: «باورهای منظم و «پیوسته» دارد و می‌تواند برای آنها استدلال ارائه کند.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۱۱۲- گزینه ۴

(کتاب جامع)

اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی است، آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها، پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست است. در این صورت، خودمان بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۱۳- گزینه ۲

(کتاب جامع)

باورهایی که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر، این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی دوری کنیم. لذا می‌توان گفت فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

نکته مهم درسی:

باورها، فلسفه ما را می‌سازند و در انتخاب اهداف نقش دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «این گزینه با عبارت مذکور در صورت سؤال ارتباطی ندارد.
گزینه ۳: «این گزینه بیانگر دلیل مناسب برای عبارت صورت سؤال نیست.
گزینه ۴: «این گزینه نیز عبارت صورت سؤال را به درستی تکمیل نمی‌کند.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۱۴- گزینه ۱

(کتاب جامع)

سهروردی که از فیلسوفان بزرگ دوره اسلامی است، معتقد است که در دوره کیانیان انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که هم به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: «بی‌تردید هر جا که تمدنی بوده، کسانی هم بوده‌اند که درباره مسائل اساسی می‌اندیشیده‌اند.
گزینه ۳: «تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند.
گزینه ۴: «تمدن‌های چین، هند، بین‌النهرین و مصر پیش از تمدن یونان شکل گرفته‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۱۵- گزینه ۱

(کتاب جامع)

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۲: «بی‌تردید هر جا تمدنی شکل گرفته صحبت پیرامون هستی و زندگی بشر نیز وجود داشته است، حتی اگر آثار مکتوبی از آن به دست ما نرسیده باشد.
گزینه ۳: «اوپانیشادها شامل متون متعدد هندو و گاتاها سروده‌های زرتشت است.
گزینه ۴: «دستاوردهای تمدن‌های ساده‌تر و قدیم‌تر به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۱۶- گزینه ۱

(کتاب جامع)

حدود ۶ قرن پیش از میلاد در ایونیا، مباحث فلسفی پایه‌گذاری شد و اولین فیلسوفان یونان پا به عرصه وجود گذاشتند. در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آنچه بیش از هر چیز این اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در طبیعت رخ می‌داد و آنها این دگرگونی‌ها را به روش عقلی توضیح می‌دادند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «اولین فیلسوفان دگرگونی‌های طبیعت را از نظر عقلی تحلیل می‌کردند.
گزینه ۳: «تمام فیلسوفان این دوره متولد آتن نبودند و همگی در آتن نمی‌زیستند.
گزینه ۴: «آنان دانشمندانی بودند که کم و بیش با مجموعه علوم زمان خود از جمله فلسفه آشنا بودند، نه این که در تمامی علوم متبحر باشند.
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۱۷- گزینه ۴

(کتاب جامع)

سوفیست‌ها به دلیل این که نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد بود و نتوانسته بودند تفسیر درستی از جهان ارائه دهند، به بیهوده بودن نظر ایشان حکم دادند و به تعلیم فن سخنوری تأکید کردند نه بالعکس.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سوفیست‌ها به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند. پس پیروزی برای ایشان تقدم داشت.
گزینه ۲: «به تدریج دیدگاه دانشمندان ایونیا (زادگاه فلسفه یونانی)، آتن، پایتخت یونان را هم تحت تأثیر قرار داد و آتن به مرکز نظریات گوناگون و اختلافات فکری تبدیل شد. آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که این اندیشمندان عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریعۀ اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد و در نهایت به ظهور سوفیست‌ها بینجامد.
گزینه ۳: «این گروه خود را سوفیست می‌خواندند. پس خودشان مبدأ نام‌گذاری خود بودند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

۱۱۸- گزینه ۴

(کتاب جامع)

هراکلیتوس معتقد بود که همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ چیز ثابتی در جهان وجود ندارد (تغییر و تحول دائمی جهان).
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۵)

۱۱۹- گزینه ۳

(کتاب جامع)

نظریه «وحدت اضداد» و «تغییر و تحول دائمی جهان هستی» متعلق به هراکلیتوس می‌باشد. پارمنیدس برای اولین بار به تفاوت «بودن» و «شدن» توجه دقیق کرد و معتقد بود که هستی امری ثابت است.
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۵)

۱۲۰- گزینه ۱

(کتاب جامع)

تشریح سایر موارد:

گزینه ۲: «این تمدن‌ها پیش از تمدن یونان شکل گرفته‌اند.
گزینه ۳: «اوپانیشادها شامل متون متعدد هندو است.
گزینه ۴: «این نظر مربوط به سهروردی درباره ایران باستان است.
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

پاسخ نامه

علوم و معارف اسلامی

آزمون ۲۷ شهریور ماه ۱۴۰۵

ایران نوین
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزش قلمچی (وقف مآ)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام داراییها و درآمدهای بنیاد علمی آموزش قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۲۱- گزینه «۱»

(رضا مهریزاده)

«و أَدْخِلْنِي» و مرا وارد کن (رد گزینه «۲ و ۴») / «بِرَحْمَتِكَ» با رحمتت (با رحمت خود) (با رحمت خویش) (رد گزینه «۳») / «فِي عِبَادِكَ» الصَّالِحِينَ: در میان بندگان شایسته‌ها (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۲- گزینه «۳»

(محمدرضا سوری)

«لَمَّا + ماضی»: وقتی که ... - «غَزَمْتُ»: تصمیم گرفت / «شاهدت» (ماضی) ... تَقَفَرُ (مضارع) .. دید می‌پریدند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همین که: وقتی که - درخواست کرد: تصمیم گرفت / از آن که: از نجات دهنده اش - (کسی را نیافت: ترجمه نشده) / می‌پزند: می‌پریدند. گزینه «۲»: عزم تشکر: تصمیم گرفت تشکر کند / ندید: نیافت / دلفینی: دلفین‌هایی / داشت می‌پرید: می‌پریدند.

گزینه «۴»: قصد نمودم: تصمیم گرفت / نجات دهنده‌ام: نجات‌دهنده‌اش / تشکر نمایم: تشکر نماید / نیافتم: نیافت / دیدم: دید / می‌پزند: می‌پریدند. (ترجمه، ترکیبی)

۱۲۳- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

با توجه به عبارت و حضور نون وقایه در «(إِجْعَلْنِي)»: مرا ... قرار بده عبارت «مرا» در گزینه‌های «۳ و ۴» ترجمه نشده است. به همین دلیل رد می‌شوند و همین‌طور در صورت سؤال «(عَيْنٌ)»: چشم / نظر / مفرد می‌باشد که در گزینه «۲» جمع ترجمه شده است. به همین خاطر گزینه «۲» رد می‌شود. کلمه «صَغِيرًا»: کوچک / در گزینه «۴» به صورت «کوچک‌تر» ترجمه شده که اشتباه است. کلمه «(أَعْيُنٌ)»: چشم‌ها / انظار / جمع است، اما در گزینه‌های «۲ و ۳» به صورت مفرد ترجمه شده است و به همین دلیل مجدداً گزینه‌های «۲ و ۳» رد می‌شوند.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

دلیل اشتباه بودن گزینه «۱» این است که در ترجمه، فعل مجهول داریم (می‌شود)، اما در عبارت صورت سؤال، فعل مجهول نداریم و ترجمه صحیح آن (یاد خدا شقای دل‌هاست) می‌باشد.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عبارت «الحيوانات» وجود ندارد و «تَرْضَعُ» مجهول می‌باشد، به همین خاطر رد می‌شود. در گزینه «۳» ترتیب کلمات در تعریب به هم خورده است و همین‌طور عبارت «صِغَارُهُ» اشتباه است و باید «صِغَارُهَا» باشد، به همین دلیل رد می‌شود. و در گزینه «۴» مانند گزینه «۳» و علاوه بر آن به جای «عن» باید حرف «من» بیاید، به همین دلیل گزینه «۴» هم رد می‌شود.

(تعریب، ترکیبی)

۱۲۶- گزینه «۲»

(امیرعلی فردین)

ترجمه صحیح «بوییدن» می‌باشد. ترجمه کامل آن «بینی عضو است که بوییدن بدون آن ممکن نیست.»

(لغات، ترکیبی)

۱۲۷- گزینه «۴»

(رضا مهریزاده)

ترجمه عبارت: «کرامت هر فرد به دانش و ادب اوست نه به خویشاوندی و نسب او!»

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کسی که دارای ذات و اصل نامناسبی است اصلاح نمی‌شود حتی اگر مقام والایی داشته‌باشد.

گزینه «۲»: در دنیا کسی دارای مقام بالاتری از دیگران باشد مهم نیست مثل دریا که در روی آن خاشاک و در زیر آن گوهر است.

گزینه «۳»: ارزش انسان به بخشنده‌گی و بزرگواری اوست، و فرد بی اخلاق و بی کرامت ارزشی ندارد.

گزینه «۴»: ارزش واقعی انسان به دانش و فضیلت اوست، نه به ثروت و اصل و نسب! (مفهوم، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه «۲»

(نویز امسالی)

در این عبارت «صدیق» مبتدا و «مَنْ أَفْضَلُ» خبر آن است. دقت شود «المؤدَّب» صفت «صدیق» و «تلامیذ» مضاف‌إلیه «أَفْضَلُ» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الغواصون» مبتدا و «یستطیعون» خبر آن است.

گزینه «۳»: «هذا» مبتدا و «عمل» خبر آن است.

گزینه «۴»: «الموظَّفون» مبتدا و «قائمون» خبر آن است.

(قواعد، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه «۳»

(آرمین ساعرنده)

نقش «تَعْلَمُ» در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعل امر است. (با توجه به «جاء»).

گزینه «۲»: مجرور به حرف جرّ است.

گزینه «۴»: فعل ماضی است.

(قواعد، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«خیر»: مبتدا، «کم»: مضاف‌إلیه و «مَنْ» خبر مبنی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الخلیب» مبتدا و «مَمْلُوءٌ»: خبر معرب است.

گزینه «۳»: «جمالٌ»: مبتدا، «تشرٌ»: خبر معرب است و نیز «العَمَلُ» خبر معرب برای «ثمره» است.

گزینه «۴»: «هؤلاء»: مبتدای مبنی و «جالسون»: خبر معرب است.

(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۳۱- گزینه «۳»

(میدر شا قاندامینی)

«يَكُونُ أَحَدُ أَجَبَتِي»: یکی از یارانم ... می‌باشد (رد گزینه «۴») / «تَمَارَأَ»: خرمافروش («که» در گزینه «۲» اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «هُوَ أَمَّارَةٌ»: او بسیار فرمان‌دهنده [است] (رد گزینه‌های «۲») / «المعروف»: کار نیک (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «متوكل»: متوكل («او» در گزینه «۲» اضافی است؛ رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «خالق كل مخلوق»: آفریننده هر آفریده‌شده‌ای (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۲- گزینه «۱»

(آرمین ساعدپناه)

«تفتيشنا عن المال والراحة»: جست‌وجوی ما از دارایی و آسایش («گاهی» در گزینه‌های «۲ و ۳» اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «قد يسبب»: گاهی باعث می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «أن يمرر»: که تلخ شود (رد سایر گزینه‌ها) / «عشنا الصعب»: زندگی سخت‌مان (رد گزینه «۴»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۳- گزینه «۲»

(فربیه علی‌پور)

خَلَّتْ: فرود آمد / الطَّائِرَةُ الحَرْبِيَّةُ: هواپیمای جنگی (رد گزینه «۴») / مَرَّرَتْ: تلخ کرد (رد سایر گزینه‌ها) / عِشْ: زندگی / حَبِيبِي: دوستم (دوست من) / كما: همانطور که (رد گزینه «۱ و ۴») / تشاء: می‌خواهند (رد گزینه «۱ و ۲») / غَدَاتِي: دشمنانم (رد گزینه «۳») / فِي الْعَشِيِّ وَالْغَدَاةِ: در شامگاه (آغاز شب) و صبحگاه (آغاز روز) (رد گزینه «۱») / به ترتیب اشتباه ترجمه شده‌است و در گزینه «۳» اصلاً ترجمه نشده‌است

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۴- گزینه «۴»

ترجمه درست گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زبان عربی را بعد سه ماه با کمک استاد کوشایمان یاد خواهیم گرفت.
گزینه «۲»: آن کافران جدایی مسلمانان را در بیابان‌ها، دوست می‌داشتند.
گزینه «۳»: زیبایی انسان، شیوایی زبانش است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۵- گزینه «۴»

(میدر همایی)

«بسیاری از شاعران ایرانی»: كَثِيرٌ مِنَ الشَّعْرَاءِ الْإِيرَانِيِّينَ (رد سایر گزینه‌ها) / «بیت‌هایی آمیخته»: أَبْيَاتًا مَمْزُوجَةً / «می‌سرودند»: كَانُوا يَنْشُدُونَ (رد گزینه «۱ و ۳») / «آن را می‌نامیدند»: (در این جا) يُسَمُّونَهَا (رد سایر گزینه‌ها)

(تعریب، ترکیبی)

۱۳۶- گزینه «۲»

(میدر همایی)

این ضرب‌المثل با عبارت گزینه «۲»؛ هرکس تجربه شده را بیازماید، دچار پشیمانی می‌شود. تناسب مفهومی دارد.

(مفهومی، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

«أصغر» به معنی «کوچک‌تر» اسم تفضیل است. در حالی که بقیه گزینه‌ها معنای رنگ دارند.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بنفش

گزینه «۲»: قرمز

گزینه «۳»: نقره‌ای

(لغت، ترکیبی)

۱۳۸- گزینه «۳»

(افشین کریمیان‌فرد)

در این گزینه «المُعَرَّيَّة» و «المُفْرَدَات» اسم مفعول هستند نه اسم فاعل!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الْعَمَالُ» جمع «العامل» و اسم فاعل است.

گزینه «۲»: «الْعَابُونَ» اسم فاعل است.

گزینه «۴»: «مُعَلِّم» اسم فاعل است.

نکته: برای تشخیص نوع مشتق بودن یک اسم (اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه و مانند آنها...) تنها باید حالت مفرد یک اسم را ملاک قرار داد.

(قواعد، ترکیبی)

۱۳۹- گزینه «۴»

(درویش علی ابراهیمی)

در این عبارت، اعراب «الأخ» فرعی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: علامت اعراب (أبو) فرعی با (واو) است.

گزینه «۲»: علامت اعراب (فی) فرعی با (یاء) است.

گزینه «۳»: علامت اعراب (أخا) فرعی با (الف) است.

(قواعد، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری)

در گزینه «۲»، «محمّد» از اسامی منصرف است و غیر منصرف نمی‌باشد.

دقت کنید نام هفت‌تن از پیامبران، منصرف است:

«محمد، شعیب، شیث، صالح، لوط، نوح و هود»

تشریح گزینه‌های دیگر:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب کلمات «کرمان، رمضان و أعلم» غیر منصرف هستند.

(قواعد، ترکیبی)